

Srbija očekuje da sledeće godine otvori poglavlje 27 o životnoj sredini u pregovorima sa EU, izjavio je 21. jula pomoćnik ministra poljoprivrede i zaštite životne sredine Aleksandar Vesić na skupu na kojem je predstavljen postskrining dokument za to poglavlje, koje je među najtežim u pristupnim pregovorima. Taj dokument je, kako je navedeno, izrađen na predlog Evropske komisije kako bi se Srbiji omogućilo da ovo poglavlje otvori bez merila odnosno posebnih uslova za otvaranje. Ovakva procedura nije bila uobičajena za zemlje koje su do sada prošle kroz skrining. Dokument bi do kraja meseca trebalo da bude predstavljen Briselu. Iz SKGO poručuju da prilagođavanje sa EU predstavlja i veliki zadatak, ali i šansu za unapređenje usluga, poboljšanje kvaliteta života i razvoj ekonomije.

Poglavlje 27 smatra se najvećim izazovom u prilagođavanju EU jer iziskuje ogromna sredstva, velike projekte i stručnost administracije, a Srbija će posebnu pažnju morati da pokloni sektoru otpadnih voda i vodosnabdevanja.

Kako je rekao Vesić, nakon uspešnog bilateralnog skrininga, odnosno analitičkog pregled stanja usklađenosti sa propisima EU, održanog u novembru, na predlog Evropske komisije je dogovoreno da se napravi postskrining dokument kako bi se Srbiji omogućilo da otvori poglavlje 27 bez uslova odnosno merila za otvaranje poglavlja. To, kako je istakao, nije bilo uobičajeno.

„Mi očekujemo da bude otvoreno sledeće godine“, rekao je Vesić na predstavljanju postskrining dokumenta za poglavlje 27 koje su za predstavnike lokalnih samouprava organizovali ministarstvo i Stalna konferencija gradova i opština (SKGO).

Taj dokument na 300 strana definiše način na koji Srbija planira da se uskladi sa EU, između ostalog da prevaziđe finansijske izazove što uz nedostatak administrativnih kapaciteta spada u ključne probleme, rekao je Vesić. Dodao je da se dokumentom Evropskoj komisiji daju dodatne informacije o problemima, viziji i planovima u oblasti životne sredine.

Vesić je upozorio da Srbija nema dovoljno projekata da bi iskoristila pretpristupne fondove za infrastrukturu, pozvao lokalne samouprave da podnose projekte i rekao da će im država pomoći u pripremi projekata poput postrojenja za prečišćavanje voda, za vodosnabdevanje i projekte u oblasti otpada.

„Godine će proći, bojim se, nećemo iskoristiti fondove EU, kao što neke zemlje nisu iskoristile, i onda ćemo morati sami da finasiramo realizaciju projekata u oblasti životne sredine“, naveo je on.

Naveo je da je usklađivanje za sektor otpada predviđeno do 2034. godine, a za sektor voda do 2041. godine, naglasivši da se ovim dokumentom ne prejudicira pregovaračka pozicija Srbije, odnosno preuzimanje obaveza.

„Ovo su početne pozicije koje se daju još razmatrati. Kada se budu otvorili pregovori onda

ćemo pristupiti pregovorima sa utvrđenim pregovaračkim pozicijama“, rekao je on.

Prilagođavanje uz pomoć EU

Državna sekretarka u Ministarstvu poljoprivrede i životne sredine Stana Božović rekla je da će postskringing dokument biti predstavljen u Briselu do kraja meseca, i da će Srbija „kako stvari sada stoje“ poglavlje 27 otvoriti bez uslova, odnosno merila za otvaranje.

Kao „tri bolne tačke“ u pogledu prilagođavanja EU u životnoj sredini navela je finansiranje, administrativne kapacitete i edukaciju.

Božović je rekla da očekuje da će u septembru biti usvojen zakon o zaštiti životne sredine koji će omogućiti uspostavljanje zelenog fonda.

Kada je reč o administrativnim kapacitetima, navela je da se održavaju sastanci sa Delegacijom EU, ministarkom za evropske integracije, šeficom pregovaračkog tima i nadležnim ministarstvima o tome kako obezbediti administrativne kapacitete u trenutku kada se sprovodi reforma državne uprave.

„Vrlo brzo čekamo instrukcije od ministarke za evropske integracije i mislim da će to biti model gde ćemo imati pomoć Evropske komisije kada su u pitanju administrativni kapaciteti i finansiranje administrativnih kapaciteta, ali samo za direktive i oblasti koje su sporne“.

Lokalne samouprave u fokusu

Predsednik SKGO i gradonačelnik Niša Zoran Perišić rekao je da će lokalne samouprave morati da ponesu najveći teret prilagođavanja, budući da se 60 odsto propisa primenjuje na lokalnom nivou.

“Ovaj proces uz svu svoju težinu i zaheve nosi ogromu šansu za jedinice lokalne samouprave u pogledu unapređenja kvaliteta usluga, razvoja lokalne i zelene ekonomije, stavljanja u funkciju lokalnih kapaciteta, smanjenja štetnih uticaja na životnu sredinu i zdravlje ljudi, bolje uključivanje javnosti i donošenje važnih odluka i u pogledu kvaliteta života uopšte“, rekao je on.

Istakao je da je stepen usklađenosti zakona sa EU na dosta visokom nivou, ali da se doneti zakoni ne sprovode u potpunosti i dodao da je SKGO sprovela istraživanje o preprekama za sprovođenje zakona na lokalnom nivou.

“Nalazi istraživanja ukazuju na potrebu uspostavljanja čvrstog i kontinuiranog dijaloga između centralnog i lokalnog nivoa vlasti o pitanjima koja se tiču zaštite životne sredine kako bi se jedinicama lokalne samouprave pomoglo da izgrade kapacitete za primenu i sprovođenje zakona iz ove oblasti“, naveo je Perišić. Dodao je da je taj vid saradnje uspostavljen i da je treba dalje jačati.

Predsednik SKGO je kao ključne faktore za usklađivanje sa standardima EU naveo alokaciju neophodnih finansijskih sredstava i podršku vlade u izgradnji administrativnih kapaciteta

jedinica lokalne samouprave.
izvor: euractiv.rs